

Львівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №43 Львівської міської ради
Львівської області

Департамент освіти та культури

Шевченківський район

Звіт про результати оцінювання якості освітнього середовища у ЛЗШ №43

Укладач звіту: Мар'яна Оршанська,
заступник директора з
навчально-виховної роботи

Зміст

Вступ.....	3
I. Організація дослідження.....	4
II. Аналіз результатів.....	8
Висновки	35
Рекомендації.....	42
Додаток 1	47

Вступ

Відповідно до наказу Департаменту освіти і науки ЛОДА №02-01/01/42 від 07.02.2025р. «Про оцінювання якості освітнього середовища закладів загальної середньої освіти Львівської області» та наказу по ЛЗШ №43 №97 від 25.03.2025р. «Про організацію вимірювання в е-форматі показників якості освітнього середовища» метою анкетування, проведеного у ЛЗШ №43, було здійснення оцінки якості освітнього середовища ЛЗШ №43 на придатність для ефективного виховання.

Предмет дослідження: якісні характеристики освітнього середовища ЛЗШ №43, що впливають на його придатність для забезпечення ефективного виховання здобувачів освіти.

Завдання дослідження якості освітнього середовища у ЛЗШ №43 полягали у наступному:

✓ Було здійснено оцінювання освітнього середовища ЛЗШ №43 на відповідність таким характеристикам: безпечне, сповнене довіри, демократичне, патріотичне, культуротворче (розвивальне, спроможне мотивувати пізнавальну діяльність), відкрите (інклюзивне);

✓ Окреслено коло проблем ЛЗШ №43 та визначено напрями співпраці школи з іншими соціальними інститутами у справі виховання;

✓ Забезпечено умови зростання професійної компетентності педагогічних працівників як виховників;

✓ Отримано об'єктивну інформацію про можливості освітнього середовища ЛЗШ №43 забезпечити ефективне виховання.

Призначення звіту про результати оцінювання якості освітнього середовища в ЛЗШ №43 полягає у виявленні чинників, які сприяють або перешкоджають створенню безпечного, інклюзивного та сприятливого освітнього середовища. Він забезпечує прозорість діяльності закладу освіти та формує довіру з боку учасників освітнього процесу. Результати оцінювання стають основою для стратегічного планування розвитку школи. Таким чином, звіт виконує функцію інструменту внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

I. Організація дослідження

У ЛЗШ №43 09.04.2025р. було організовано та проведено анкетування учнів 4-х, 8-х та 10-х класів, їхніх батьків (чи осіб, що їх замінюють) та педагогічних працівників. Оршанська М.І., заступник директора школи з НВР, 07.04.2025р ознайомила усіх педагогічних працівників зі змістом листа КЗ ЛОР Львівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти №67 від 26.02.2025р. «Про організацію вимірювання в е-форматі показників якості освітнього середовища та аналіз його результатів». Також розробила та затвердила у директора школи Інструкцію проведення е-анкетування якості освітнього середовища у ЛЗШ №43 (Додаток 1).

Анкетування учнів відбувалось згідно графіку поданого у Таблиці 1:

Таблиця 1

Графік проведення анкетування у ЛЗШ №43

Клас	Урок	Час	Місце	Відповідальні	
4-А	2	09:55 – 10:40	кабінет інформатики	Яцила Н.М.	Дюкарева Н.С.
4-Б	3	10:55 – 11:40	кабінет інформатики	Вовчаний К.І.	Дорош О.І.
4-В	4	12:00 – 12:45	кабінет інформатики	Яцила Н.М.	Оршанська М.І.
4-Г	5	12:55 – 13:40	кабінет інформатики	Білий А.М.	Дюкарева Н.С.
8-А	6	13:50 – 14:35	кабінет 8-А класу	Єсип Т.П.	Оршанська М.І.
8-Б	6	13:50 – 14:35	кабінет 8-Б класу	Ошуст А.Б.	Дюкарева Н.С.
10-А	4	12:00 – 12:45	кабінет 10-А класу	Друмак М.М.	Дорош О.І.
10-Б	4	12:00 – 12:45	кабінет 10-Б класу	Чорнобиль І.Є.	Чорнобиль І.Є.

У процесі дослідження було використано такі **методи**: анкетування, інтерв'ювання, метод спостереження та порівняльний аналіз. Застосування зазначених методів дозволило забезпечити глибоке й різнопланове вивчення досліджуваного явища з урахуванням позицій усіх учасників освітнього процесу.

Інструментами збору емпіричних даних виступили:

- ✓ анкета в е-форматі для учнів 4,8 та 10-х класів;

- ✓ анкета в е-форматі для батьків учнів та педагогічних працівників школи;
- ✓ інтерв'ю з директором школи;
- ✓ інтерв'ю з заступником директора школи;
- ✓ інтерв'ю з класними керівниками 4,8,10-х класів
- ✓ інтерв'ю з фокус-групою членів учнівського самоврядування;
- ✓ інтерв'ю з педагогом-організатором;
- ✓ інтерв'ю з головою батьківського комітету;
- ✓ інтерв'ю з практичним психологом школи;
- ✓ сторінка школи в соціальній мережі Facebook.

Яцила Н. М., практичний психолог та класний керівник з метою мінімізації стресу учнів – учасників у термін 07-08.04.2025р. ознайомили учнів з відео, розміщені на порталі «Оцінювання якості освітнього середовища закладів загальної середньої освіти Львівської області» та провели з ними бесіду про призначення та специфіку анкетування.

Відповідальні особи перед анкетуванням роз'яснили учням, для чого проводиться дослідження та як слід виконувати анкету, наголосити, що анкетування анонімне, триває 45 хв та складається з II частин.

Вчителі інформатики: Вовчастий К. І., Вовчаста М. М. та Чайкіна І. О., забезпечили доступ учням 4-х класів до шкільних комп'ютерів для проходження анкетування.

Класні керівники 4-х, 8-х та 10-х класів: Козоріз В. С., Зуб М. Р., Бариляк Н. Р., Карпович О. В., Нечипоренко І. В., Пристанська Н. М., Царик О. І. та Демчина М. В., учнів – учасників опитування, повідомили 07.04.2025р. батьків (опікунів) про проведення анкетування та його організацію. Наголосили, що анкетування анонімне, відповіді не будуть доведені до відома вчителів і дирекції. Надіслали батькам Інструкцію (Додаток 1). Роз'яснили як саме проходити анкету та надіслали логін і пароль 09.04.2025р. о 09:00 год.

Анкетування педагогічних працівників відбулося на педагогічній раді 09.04.2025р. о 15:30 год в учительській за участі директора школи. Учасниками

опитування були дирекція, учителі початкової школи, помічники учителів, учителі-предметники, а також інші педагогічні працівники школи.

Перед початком анкетування Оршанська М.І., заступник директора школи з НВР, пояснила учителям призначення та процедуру дослідження, на екрані проектора вивела логін і пароль для проходження анкетування.

Анкетування проведене у ЛЗШ №43 було спрямоване на отримання відповідей на такі ключові питання:

✓ Безпечність

1. Визначити рівень фізичної та емоційної безпеки, який забезпечує школа для учнів.

2. Здійснити оцінку дотримання правил безпеки у школі та ефективності реагування на потенційні загрози, зокрема прояви булінгу.

✓ Патріотичне та культуротворче середовище

3. Проаналізувати, наскільки виховні заходи та освітні ініціативи сприяють формуванню в учнів патріотичних почуттів та національно-культурної ідентичності.

4. Визначити відповідність завдань освітньої та виховної програми сучасним потребам учнів і суспільства.

5. Оцінити рівень зацікавленості та мотивації учнів до участі у виховних заходах, що проводяться у школі.

✓ Демократичність і довіра

6. Встановити наявність можливостей для вільного висловлення думок учнями та рівень їх почутості у шкільному середовищі.

7. Дослідити характер взаємин між працівниками школи, учнями та батьками з точки зору поваги, довіри та демократичності спілкування.

✓ Відкритість і участь

8. Визначити рівень залучення батьків, учнів та представників громади до планування й реалізації виховних ініціатив.

9. Проаналізувати форми співпраці школи з місцевими громадськими організаціями та соціальними партнерами.

10. Встановити ступінь включеності всіх учасників освітнього процесу до єдиного шкільного середовища на засадах співпраці та довіри.

Кількість респондентів, які взяли участь в опитуванні:

- учні 4-х класів – 120 осіб, що складає 96% від загальної кількості учнів 4-х класів;
- учні 8-х класів – 50 особи, що складає 68% від загальної кількості учнів 8-х класів;
- учні 10-х класів – 47 осіб, що складає 78% від загальної кількості учнів 10-х класів;;
- батьки – 95 осіб (з них жінок 67 осіб, чоловіків 9 осіб; з вищою освітою – 50 осіб; педагогічна освіта – 11 осіб, середня або середня спеціальна освіта – 14; до 53 років -14 осіб; 36-45 років – 54 особи; 46 і більше років – 8 осіб);
- педагогічні працівники – 73 особи (з них жінок 59 осіб, чоловіків – 14 осіб).

II. Аналіз результатів

У які мірі освітнє середовище ЛЗШ №43 забезпечує учасників освітнього процесу від заподіяння фізичної, майнової та моральної шкоди?

Теза. У ЛЗШ №43 в основному сформоване безпечне освітнє середовище.

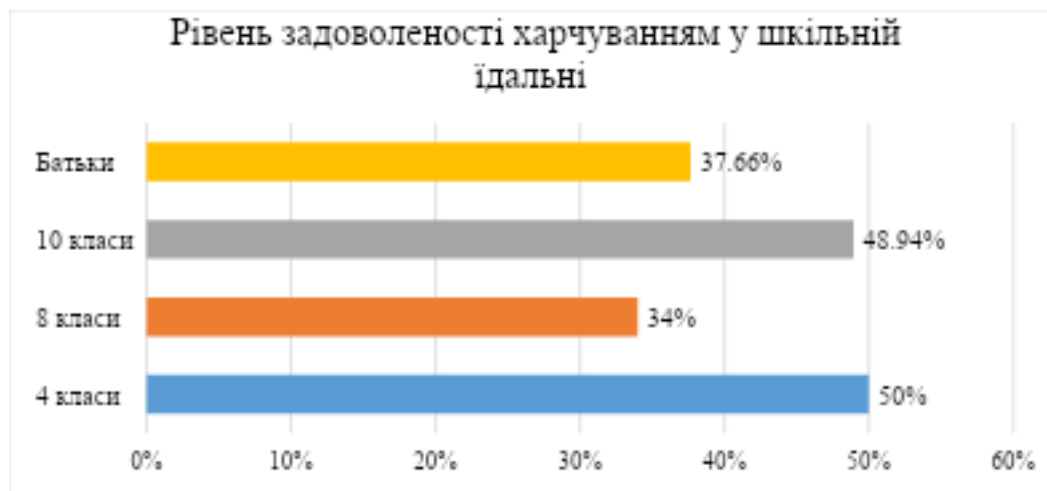
Здобувачі освіти 4-х та 8-х класів у значній мірі відзначають *комфортний температурний режим* у класних приміщеннях: 45% учнів 4-х класів та 22% учнів 8-х класів вказали на належні умови щодо температури в навчальних кабінетах. Подібну оцінку підтверджують і результати опитування педагогічних працівників — 56% з них вважають мікроклімат у класах комфортним.

Зі слів батьків, упродовж осінньо-зимового періоду в навчальних приміщеннях було тепло — так вважають 75,32% опитаних, а ще 23,38% оцінили температурний режим як «достатньо теплий».

Серед учнів 10-х класів лише 17,2% зазначили, що протягом минулої зими в школі було тепло, тоді як серед 8-класників цей показник становив 22%, а серед учнів 4-х класів — 42,5%. Ці дані вказують на відмінності у сприйнятті температурного комфорту між різними віковими групами учнів, що може бути пов'язано як із фізіологічними особливостями, так і з розташуванням класних кімнат у шкільному приміщенні. Серед учнів 4-х класів 55% респондентів відзначили належний рівень освітлення у класних приміщеннях, що забезпечує комфортні умови для читання та письма, ще 40% охарактеризували освітлення як достатнє. Щодо регулярного прибирання шкільних приміщень, 21,67% опитаних вказали на постійну чистоту у коридорах і класах, тоді як 55%

оцінили його як переважно добрий. Водночас позитивну оцінку чистоти у класі надали 72,73% батьків здобувачів освіти.

Високий рівень задоволеності якістю харчування у шкільній їдальні продемонстрували результати опитування: 50% учнів 4-х класів, 34% учнів 8-х класів та 48,94% учнів 10-х класів охарактеризували страви як смачні. Схожі оцінки надали і батьки респондентів — 37,66% з них зазначили, що їжа в шкільній їдальні є смачною. Узагальнені дані представлені у таблиці.



Серед учнів 4-х класів 48,33% респондентів зазначили, що класні кімнати та шкільні приміщення загалом мають охайне та естетично привабливе оформлення, що сприяє позитивному ставленню до навчання. Це підтверджують результати опитування батьків

Відвідування школи пов'язане для здобувачів освіти 8-х класів переважно із соціальними мотивами: 60% учнів зазначили, що їм подобається перебувати у школі через можливість спілкування з друзями, тоді як 20% виявили інтерес до навчального процесу як основний чинник мотивації. Серед учнів 10-х класів простежується аналогічна тенденція: 72,34% респондентів відвідують школу здебільшого з метою соціальної взаємодії, у той час як 27,66% орієнтовані на здобуття знань. Батьки всіх груп класів, які підлягали анкетуванню зазначили, що їхня дитина здебільшого охоче відвідує школу – 67,53%, інколи й не дуже охоче – 28,57%.

Показники психологічного комфорту перебування в освітньому середовищі були зафіксовані серед учнів 4-х класів: 35% респондентів вказали на те, що до їхньої думки у класі прислухаються, 54,17% відзначили

доброзичливе ставлення з боку педагогів, а 59,17% засвідчили наявність позитивних міжособистісних взаємин з однокласниками.

Батьки переконані, що у разі звернення з особистими питаннями або проханням про допомогу, дитина може розраховувати на розуміння та підтримку з боку педагогів: 28,57% респондентів вважають, що таку підтримку вона отримає від будь-якого вчителя; 54,55% – імовірно, від більшості; 16,88% – припускають, що така допомога можлива лише з боку окремих педагогів.

Учні 4-х класів відчувають **високий загальний рівень емоційного комфорту** та відкритості у стосунках з їхніми педагогами, так 84,17% респондентів зазначили, що можуть отримати педагогічний захист, підтримку, довіритись та звернутись по допомогу до всіх педагогів, тоді як 7,50% повідомили про наявність довіри лише до тих учителів, які працювали з ними у попередньому навчальному році.

Серед учнів 8-х та 10-х класів спостерігається дещо нижчий рівень відчуття підтримки та педагогічного захисту. Так, 18% восьмикласників і 42,55% десятикласників вважають класного керівника особою, до якої можна звернутися по допомогу. Ще 28% та 23,40% відповідно повідомляють про наявність підтримки з боку декількох учителів, тоді як 12% восьмикласників і 4,26% десятикласників відзначають можливість отримання підтримки від багатьох учителів. Рівень довіри до адміністрації закладу (директора та заступників) становить 8% серед учнів 8-х класів та 12,77% серед учнів 10-х класів.



Педагогічні працівники також відмічають наявність звернень з боку учнів з особистими питаннями та проханнями про допомогу. Так, 33,78% опитаних учителів зазначили, що такі звернення відбуваються часто, тоді як 63,51% повідомили, що учні звертаються до них інколи. Також педагогічні працівники відмічають, що у переважній більшості випадків їм вдається надати учням належну відповідь або пораду. Зокрема, 87,84% респондентів зазначили, що здебільшого здатні ефективно реагувати на звернення школярів, надаючи підтримку, поради або роз'яснення відповідно до запиту.

Згідно з матеріалами *інтерв'ювання директора школи*. У закладі освіти створено належні умови *для забезпечення фізичної активності учнів*. Облаштовано спортивну залу, яка укомплектована необхідним інвентарем для проведення уроків фізичної культури, організації спортивних ігор та внутрішньошкільних змагань. Регулярно проводяться шкільні чемпіонати з футзалу, у яких беруть участь команди з усіх класів. Учні також представляють школу на змаганнях районного та міського рівнів з футболу та волейболу. Зокрема, дівоча команда з волейболу здобула I місце на районному етапі змагань та посіла IV місце на міському рівні.

З метою формування культури активного дозвілля у коридорі школи у вільному доступі розміщено тенісний стіл для гри в настільний теніс, яким учні можуть користуватися під час перерв. Крім того, у закладі впроваджено практику “рухливих перерв”, особливо на великій перерві, що сприяє зниженню психоемоційного напруження та розвитку моторики.



(фото з особистого архіву школи)



(фото нагородження команди дівчат з волейболу)

Згідно з матеріалами *інтерв'ювання практичного психолога*, у закладі освіти було організовано та проведено низку психологічних тренінгів, спрямованих на розвиток особистісних і соціально-емоційних компетентностей старшокласників.

✓ **Тренінг «Емоційний інтелект і саморегуляція»**, під час якого учні набули знань і навичок розпізнавання, розуміння та регуляції власних емоцій, розвивали здатність до емпатії, а також удосконалювали вміння активно слухати;

✓ **Тренінг «Управління часом і самодисципліна»**, що мав на меті сформувати в учнів навички ефективного планування навчального та особистого часу, розвиток самоконтролю та відповідального ставлення до поставлених завдань;

✓ **Тренінг «Стресостійкість»**, який був спрямований на формування усвідомленого ставлення до ментального здоров'я, розвиток навичок подолання стресу та самопідтримки в умовах підвищеного навчального навантаження.

Наскільки педагоги, батьки та учні співпрацюють та довіряють одне одному?

Теза. У ЛЗШ №43 загалом сформоване сповнене довіри освітнє середовище.

Серед здобувачів освіти 4-х класів - 69,17% відзначають справедливість оцінювання відповідей у класі та письмові роботи. Серед учнів 8-х класів 22% *вважають оцінювання справедливим*, тоді як 54% вказують на те, що оцінювання загалом є справедливим, але іноді трапляються випадки несправедливості. Схожі тенденції спостерігаються серед учнів 10-х класів: 27,66% респондентів повідомляють про справедливе оцінювання, а 40,43% — про переважну справедливість із окремими винятками. З боку батьківської спільноти 57,14% респондентів вважають, що в ЛЗШ №43 діє прозора система оцінювання результатів навчання, тоді як 15,58% зазначають, що система

загалом є прозорою, однак іноді мають місце випадки маніпуляцій. Педагогічні працівники оцінюють прозорість системи оцінювання в закладі на рівні 79,73%.

Здобувачі освіти 4-х класів мають сформований певний рівень **взаєморозуміння та толерантності до однокласників**, які мають нижчі навчальні результати або особливі освітні потреби. Учні 4-х класів у своїх відповідях зазначають, що ставляться до таких дітей із повагою, підтримкою та прийняттям. За наданими відповідями, 70% четвертокласників підкреслили, що не роблять різниці між дітьми, які мають певні труднощі в навчанні чи здоров'ї, та іншими учнями класу.

Серед учнів 8-х класів 42% респондентів засвідчили подібне ставлення, що може свідчити про певне зниження рівня толерантності у порівнянні з молодшими школярами, що, ймовірно, пов'язано з віковими особливостями підліткового періоду. Учні 10-х класів у 61,70% випадків повідомили про підтримку принципів рівного ставлення до однокласників з особливими освітніми потребами, що може свідчити про зростання рівня соціальної зрілості у старшому шкільному віці.

Оцінка ситуації з боку батьків демонструє дещо інший ракурс: 38,96% з них вважають, що здобувачі освіти загалом ставляться до однокласників з особливими освітніми потребами так само, як і до інших учнів. Водночас 78,38% педагогічних працівників поділяють цю точку зору, відзначаючи толерантне та недискримінаційне ставлення з боку учнівського колективу до дітей з ООП.

Аналіз відповідей здобувачів освіти 4-х класів свідчить про **позитивний психологічний клімат** у класному колективі та доброзичливе ставлення педагогів до учнів. Зокрема, 52,50% респондентів вказали, що у їхньому класі не прийнято насміхатися з однокласників, які припустилися помилки під час відповіді чи виконання завдань. Водночас 67,50% учнів зазначили, що вчителі ставляться до них із повагою, не допускають принижень або образ у процесі навчальної взаємодії.

Серед учнів 4-х класів 71,67% респондентів підкреслили, що у випадках непорозуміння чи складнощів у виконанні **завдань учителі завжди надають**

необхідну допомогу, роз'яснюють незрозумілий матеріал і підтримують учнів у засвоєнні навчального змісту. Серед учнів 8-х класів лише 28% вказали, що вчителі заохочують їх ставити запитання у разі виникнення труднощів та активно пояснюють незрозумілі моменти. Серед десятикласників цей показник дещо вищий і становить 34,04%.

Водночас значна частка учнів середньої та старшої школи відзначає залежність рівня педагогічної підтримки від специфіки навчальної теми або індивідуального стилю роботи конкретного вчителя. Так, 68% учнів 8-х класів і 63,83% учнів 10-х класів повідомили, що допомога з боку педагогів не є систематичною, а варіюється залежно від складності навчального матеріалу та особистісних особливостей викладача.

Здобувачів освіти 8-х класів зазначили, що у їхньому колективі не акцентується увага на помилках однокласників під час уроків – 42%. Серед учнів 10-х класів цей показник дещо нижчий і становить 34,04%, що може свідчити про зростання критичності у міжособистісних стосунках на старшому етапі шкільного навчання.

Щодо готовності до взаємодопомоги, 12% учнів 8-х класів вказали, що намагаються підказати однокласникам у разі виникнення труднощів, тоді як серед учнів 10-х класів ця тенденція є набагато вираженішою — 48,94% респондентів повідомили про готовність надати допомогу.

Згідно з результатами опитування, проведеного серед здобувачів освіти 8-х та 10-х класів, **виявлено рівень довіри**, який, на думку учнів, їхні батьки виявляють до педагогічного колективу. Так, 66% учнів 8-х класів переконані, що їхні батьки довіряють вчителям у більшості ситуацій, що виникають у навчальному процесі. Водночас серед учнів 10-х класів цей показник є дещо вищим і становить 70,21%. Педагогічні працівники зазначають про наявність довірливих і товариських відносин між учнями та вчителями (47,30%), а також про партнерський характер взаємодії між педагогами та батьками, що ґрунтується на співпраці та взаємній підтримці (72,97%).

Щодо стилю педагогічної поведінки під час уроків, 38% опитаних учнів 8-х класів вказали, що вчителі не проявляють образливих чи загрозливих дій

навіть у випадках, коли учні відволікаються, розмовляють або перешкоджають проведенню навчального заняття.

Учні 10-х класів зазначають, що 22,77% з них *мали досвід співпраці з учнями інших шкіл*, зокрема з іноземними партнерами, у форматі спільних заходів, зустрічей та комунікації. Водночас 54% учнів 8-х класів вказують на те, що їм доводилося спілкуватися, брати участь у поїздках або бути поінформованими про такі форми контактів та можливості взаємодії з представниками інших навчальних закладів. Такі показники свідчать про поступове розширення освітнього середовища школярів, розвиток міжшкільної та міжнародної співпраці, що, у свою чергу, сприяє формуванню соціокультурної компетентності та відкритості до нових освітніх практик.

Чи відповідають відносини між учасниками освітнього процесу принципам демократії та вимогам до чинного освітнього законодавства до управління ЛЗШ №43?

Теза. У ЛЗШ №43 частково сформоване демократичне освітнє середовище.

Педагогічні працівники зазначають, що здобувачі освіти *мають можливість вільно висловлювати свою думку* щодо діяльності закладу освіти — таку позицію підтримують 66,22% опитаних. Водночас лише 27,03% з них вважають, що педагогічний колектив і адміністрація дійсно не перешкоджають вільному вираженню поглядів учнів. Це може вказувати на наявність прихованих бар'єрів або недостатньо сталу практику відкритого діалогу між учнями та дорослими учасниками освітнього процесу.

Учні 8-х класів також поділилися своїм баченням: 40% із них вважають, що *їхню думку у школі не лише вислуховують, а й обмірковують*. Серед учнів 10-х класів 46,81% погоджуються з тим, що до їхніх висловлювань ставляться з

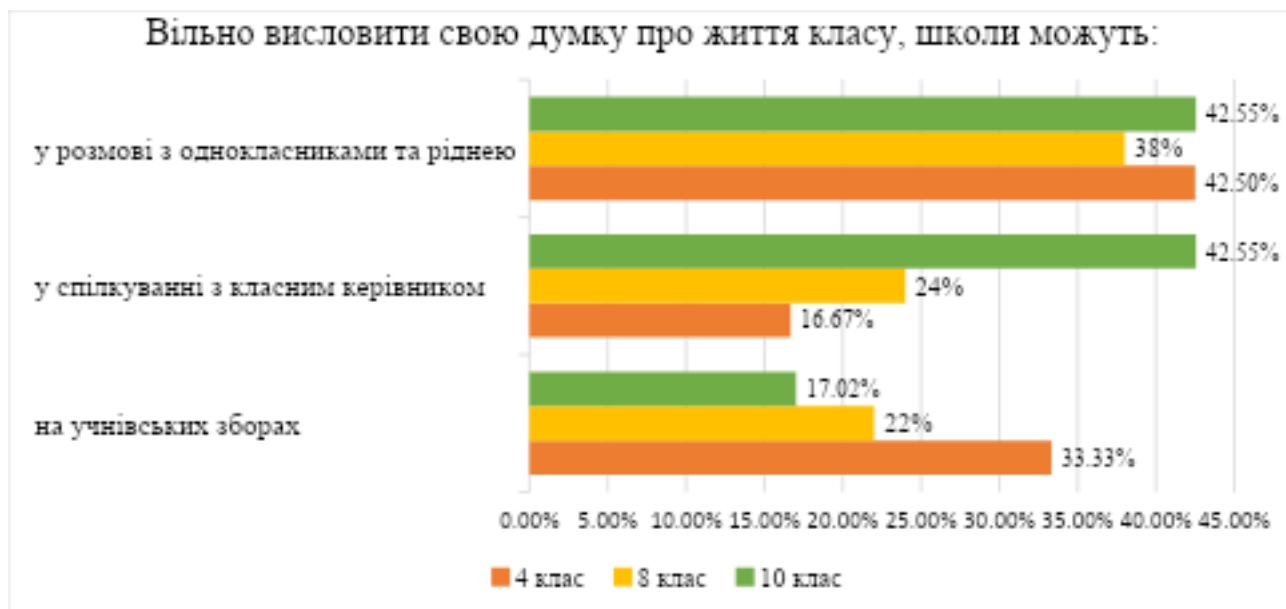
належною увагою. Зазначені результати демонструють поступове зростання рівня сприйняття учнями себе як активних суб'єктів освітнього процесу зі збільшенням віку та навчального досвіду.

Учні 4-х класів у переважній більшості (71,67%) зазначають, що протягом минулого навчального року не стикалися з ситуаціями, коли вчителі, класний керівник або однокласники забороняли їм певні дії чи прояви поведінки, мотивуючи це традиційними гендерними стереотипами. Зокрема, мова йде про висловлювання на кшталт: «хлопчики не плачуть» або «дівчатка не бешкетують», що можуть обмежувати свободу самовираження та формувати упереджене ставлення до ролі статі в соціумі.

Результати опитування свідчать про *рівень відкритості освітнього середовища до вільного висловлення думок* з боку здобувачів освіти різних вікових категорій. Зокрема, 33,33% учнів 4-х класів вважають, що мають змогу відкрито висловлювати свою думку щодо шкільного життя під час учнівських зборів. Серед учнів 8-х класів цей показник становить 22%, а серед 10-класників — лише 17,02%.

У процесі безпосереднього спілкування з класним керівником 16,67% учнів 4-х класів, 24% учнів 8-х класів та 42,55% учнів 10-х класів повідомляють про наявність *можливості вільно висловити свої погляди*. Показники демонструють тенденцію до зростання довіри до педагогів із віком, що може бути пов'язано з розвитком комунікативних навичок та усвідомленням особистої відповідальності за взаємодію в освітньому процесі.

Що стосується неформального середовища, то *вільне обговорення шкільного життя* в колі однокласників та рідних вважають можливим 42,50% учнів 4-х класів, 38% — учнів 8-х класів та 42,55% — учнів 10-х класів. Це свідчить про важливу роль сім'ї та найближчого соціального оточення у формуванні критичного мислення, емоційної підтримки та активної життєвої позиції школярів.



Зі свого боку, педагогічні працівники **високо оцінюють відкритість керівництва закладу**: 71,62% із них зазначають, що адміністрація знаходить час на спілкування з колективом і відкрито обговорює проблемні питання. Водночас 82,43% педагогів вважають, що як керівництво, так і педагоги виявляють повагу до прав батьків і рідних учнів як повноцінних учасників освітнього процесу. Крім того, 78,38% респондентів упевнені, що права здобувачів освіти у закладі належним чином захищені, а 72,97% — що дотримуються і права педагогічних працівників.

Батьки здобувачів освіти у своїх відповідях підкреслюють наявність відкритих та довірливих взаємин із педагогічними працівниками: 58,44% респондентів вважають, що між батьками та педагогами склалися партнерські стосунки, засновані на взаєморозумінні та готовності до співпраці.

Щодо взаємодії педагогів із батьками (опікунами) у питаннях, що стосуються освітнього процесу, значна частина опитаних батьків дала ствердні відповіді. Так, 68,83% батьків зазначили, що педагоги дійсно цікавилися їхньою думкою щодо умов навчання, а також процесів адаптації та інтеграції дітей у закладі освіти.

Щодо участі **батьків** в управлінських процесах у межах закладу освіти, 37,66% респондентів відповіли, що їх **залучали до розроблення стратегічних документів**, зокрема стратегії розвитку закладу або інших освітніх положень.

Крім того, 88,31% батьків вважають, що вимоги, які встановлені в закладі освіти щодо поведінки, навчання та загального режиму учнів, є справедливими. Такий рівень підтримки з боку батьків вказує на довіру до освітньої політики закладу в аспекті дотримання принципів педагогічної етики, рівності та послідовності у вимогах до здобувачів освіти.

Учні 4-х класів у 54,17% випадків зазначають, що **знають правила, за якими організовано учнівське самоврядування** в закладі освіти, що свідчить про базову обізнаність молодших школярів із демократичними механізмами участі. Учні 8-х класів (26%) та 10-х класів (25,53%) вказують, що керівництво школи та педагоги зважають на рішення органів учнівського самоврядування та думку учнів, що демонструє наявність окремих форм діалогу та співпраці між учнівством і педагогічним колективом.

Згідно з матеріалами **інтерв'ювання фокус-групи, сформованої з представників учнівського самоврядування** ЛЗШ №43, учнівська рада активно долучається до організації та реалізації шкільного життя, виступаючи ініціатором різноманітних культурно-просвітницьких та соціальних заходів.

Серед основних напрямів діяльності слід виокремити проведення тематичних святкувань і квестів, зокрема: організацію скриньки «Таємні валентинки» до Дня святого Валентина, Дня шкільного самоврядування, інтерактивних конкурсів та святкової дискотеки до Дня святого Миколая. Крім того, учнівське самоврядування бере активну участь в естетичному оформленні шкільного простору — прикрашає хол та інформаційні зони до предметних тижнів і загальношкільних подій.

У межах Тижня природничих наук учнями було підготовлено інформаційні постери із закликами до збереження електроенергії, а також тематичні матеріали з профілактики поширених захворювань серед підлітків, таких як сколіоз, зниження зору, булімія тощо. З метою налагодження ефективного зворотного зв'язку між учнями та адміністрацією в холі школи встановлено анонімну скриньку для пропозицій, що сприяє розвитку

демократичних механізмів участі та врахування думки здобувачів освіти в управлінні закладом.



День учнівського самоврядування

(фото з особистого архіву школи)

У якій мірі учні ЛЗШ №43 залучені до виховних справ (позакласної роботи) та громадської діяльності: волонтерства, членства у формальних і не формальних дитячих об'єднаннях?

Теза. У ЛЗШ №43 загалом сформоване патріотичне освітнє середовище.

Здобувачі освіти різних вікових груп відзначають високу частку використання української мови у повсякденному шкільному житті. Так, 86,67% учнів 4-х класів повідомляють, що спілкуються виключно державною мовою як на уроках, так і під час позаурочних активностей. Серед учнів 8-х класів цей показник становить 82,0%, а серед учнів 10-х класів — 93,62%, що свідчить про підвищення мовної свідомості з віком та поступове формування сталої мовної практики в освітньому середовищі.



Високий рівень використання української мови у закладі освіти підтверджується і з боку інших учасників освітнього процесу. Так, 97,40% батьків зазначають, що у школі спілкування відбувається виключно державною мовою — як під час навчальних занять, так і під час позаурочних заходів і в неформальному спілкуванні. Педагогічні працівники також демонструють високу мовну відповідальність — 95,95% з них зазначають, що спілкуються винятково українською мовою.

Щодо патріотичного виховання, педагогічні працівники відзначають позитивне ставлення учнів до заходів відповідного спрямування. Зокрема, 48,65% респондентів повідомляють, що учні з ентузіазмом долучалися до організації патріотичних подій, таких як кампанії вшанування героїв, історико-культурні екскурсії та зустрічі з фахівцями. Ще 47,30% вказують, що учні відвідували ці заходи з постійним інтересом. Схожі спостереження висловлюють і батьки: 48,65% з них повідомили, що їхні діти брали активну участь в організації заходів, а 49,35% — що діти регулярно відвідували такі події з інтересом.

Більшість учнів 4-х класів **демонструють достатній рівень громадянської обізнаності**. Зокрема, 83,33% учнів можуть виконати Гімн України напам'ять, 88,33% — описати Прапор України. Водночас 49,17% респондентів здатні розповісти про походження малого Державного Герба України. Щодо розуміння значення історичних постатей, 73,33% учнів можуть

пояснити, чому шанують таких діячів, як Тарас Шевченко, Леся Українка, Роман Шухевич чи Герої Небесної Сотні.

У контексті позакласної діяльності важливо відзначити, що завдяки тематичному уроку або позаурочному заходу учні 8-х класів у 34% випадків зацікавилися діяльністю сучасних чи історичних постатей. Це свідчить про ефективність подібних освітньо-виховних форматів у формуванні патріотичної свідомості.

Позитивне ставлення учнів різних вікових категорій до шкільних заходів, присвячених важливим історичним, культурним і державним подіям, зокрема, 61,71% учнів 10-х класів і 60% учнів 8-х класів відзначили, що їм сподобалась організація таких подій, як Шевченківські дні, Різдвяні свята, дні вшанування пам'яті жертв Голодомору, Героїв Небесної Сотні тощо. Найбільший інтерес викликали заходи, до підготовки яких активно долучалися самі учні, що вказує на ефективність залучення школярів до процесу творення освітньо-виховного середовища.

Серед учнів 4-х класів також простежується високий рівень участі у святкових заходах: 61,67% охоче долучались до відзначення державних і релігійних свят (зокрема, Дня знань, Шевченківських днів, Різдва, Великодня), тоді як 32,50% учнів зазначили, що такі події викликали у них позитивні емоції.

Шанобливе ставлення до державних символів України демонструється на різних рівнях освітньої спільноти: 85,71% батьків стверджують, що як учні, так і педагоги проявляють належну повагу до національних символів. Учні початкової школи (4-х класів) у 70,21% випадків також підтверджують ціннісне ставлення до української державної символіки, тоді як педагоги повідомляють про високий рівень поваги в учнівських колективах — 89,19%.

У школі створюються умови для розвитку громадянської свідомості учнів. Так, 28% учнів 8-х класів мали досвід особистого спілкування з активістами громадських організацій, волонтерами та учасниками бойових дій у межах російсько-української війни. Значно вищий показник зафіксовано серед учнів 10-х класів — 80,85% опитаних зазначили, що брали участь у подібних зустрічах. Водночас певна частина школярів не змогла повноцінно скористатися

такою можливістю: 36% учнів 8-х класів і 12,77% десятикласників визнали, що, попри наявність нагоди до спілкування, вони не змогли підібрати слів для запитань чи висловлень через незвичність ситуації та брак психологічної готовності.

Найвищий рівень громадянської зрілості спостерігається серед старшокласників: 93,62% учнів 10-х класів вважають, що шкільне середовище здатне пробудити інтерес до історії рідного краю, української культури та постатей, які відіграли ключову роль у становленні української державності. Це підтверджує потенціал школи як важливого агента національно-патріотичного виховання.

Батьки зазначають, що учні ЛЗШ №43, а також їхні однокласники **охоче та з власної ініціативи беруть участь у позаурочних заходах**, які проводяться в закладі освіти. Учні, а також їхні однокласники, здебільшого беруть участь у заходах на добровільних засадах, вмотивовані особистою зацікавленістю, ініціативою або завдяки інформаційній підтримці з боку закладу освіти (зокрема, рекламою подій). У цілому 90,91% батьків підтвердили добровільну або умовно добровільну участь своїх дітей у позаурочній активності.

Погляд педагогічних працівників доповнює цю оцінку: за їхніми спостереженнями, 61% учнів беруть участь у позаурочних заходах добровільно та з ентузіазмом. У той же час 12% школярів долучаються до таких подій з ініціативи класних керівників, що може свідчити про додаткову мотивацію з боку педагогів або про потребу у формуванні внутрішньої мотивації в окремих учнів.

Зі змістовного **інтерв'ю із заступником директора з навчально-виховної роботи** закладу освіти вбачається системна й послідовна робота у напрямі формування громадянської ідентичності та патріотичної свідомості учнів. Освітній процес у школі просякнутий патріотичними змістами та практиками, що реалізуються як у повсякденному житті закладу, так і через участь у всеукраїнських та локальних ініціативах.

Зокрема, щотижневе навчання традиційно розпочинається з урочистого підняття Державного Прапора України та виконання Гімну. Ця церемонія

відбувається перед школою, і щотижня відповідальність за її проведення покладається на новий клас — у послідовності від першого до одинадцятого, після чого цикл повторюється. Така практика сприяє усвідомленню учнями значення державних символів та розвиває почуття національної гідності.

На уроках технологій учні виготовляють патріотичну атрибутику — листівки, брелоки, браслети — для військовослужбовців Збройних Сил України, що є прикладом поєднання освітньої та волонтерської діяльності. Школа активно відзначає пам'ятні дати та організовує акції: День Пам'яті та Примирення, вшанування жертв Голодомору, День Героїв Небесної Сотні, акцію «Каштани для Перемоги», національну руханку у вишиванках «Дякуємо ЗСУ» та багато інших.



Національна руханка у вишиванках «Дякуємо ЗСУ»

(фото з соціальної сторінки школи)



Традиційне підняття Прапора та виконання
Державного Гімну України.
(фото з соціальної сторінки школи)



День Пам'яті та Примирення



День пам'яті жертв Голодомору



(фото з соціальної сторінки школи)



У якій мірі учні ЛЗШ №43 залучені до виховних справ (позакласної роботи) та громадської діяльності: волонтерства, членства у формальних і не формальних дитячих об'єднаннях?

Теза. У ЛЗШ №43 частково сформоване культуротворче освітнє середовище.

У сучасному освітньому середовищі все більшої актуальності набуває застосування активних та інтерактивних методів навчання, що сприяють підвищенню мотивації до навчання, формуванню навичок співпраці та критичного мислення. Згідно з результатами опитування, учні 10-х класів підтверджують активне використання інтерактивних форм навчання, зокрема роботи в парах. Найчастіше такі методи застосовуються на уроках іноземної мови (53,19%), біології (44,68%) та хімії (36,17%).

Схожі тенденції спостерігаються і серед учнів 8-х класів: 50% опитаних зазначають використання інтерактивних методів на уроках української мови, 34% — хімії, 28% — іноземної мови, по 22% — літератури та трудового навчання. Це свідчить про розширення практики впровадження інтерактивного навчання не лише в старшій, а й у середній ланці школи.

Учні 4-х класів *також демонструють позитивне сприйняття колективних форм навчання*: 67,5% з них зазначають, що їм цікаво працювати в парі або групі, а 24,17% висловлюють змішані враження, залежно від ситуації. Це свідчить про важливість правильної організації групової роботи навіть на початковому етапі навчання.

Педагогічні працівники **активно впроваджують інтерактивні методики** у своїй професійній діяльності: 45,95% регулярно використовують роботу в парах, 43,24% організовують навчання в малих групах (по 4–6 осіб). Значна частка педагогів — 74,32% — систематично проводить уроки на узагальнення вивченого матеріалу, а 36,49% впроваджують проєктну діяльність, що сприяє розвитку міжпредметних зв'язків та дослідницьких умінь учнів.

Окрему увагу приділено **аналізу стану академічної доброчесності** в освітньому процесі. Батьки здебільшого висловлюють впевненість у тому, що в закладі дотримуються принципів академічної доброчесності. За їхніми словами, педагоги стимулюють учнів до самостійного виконання домашніх завдань (23,83%), пропонують завдання, що унеможливлюють списування (20,78%), об'єктивно оцінюють навчальні досягнення (22,08%) і навчають учнів посилатися на використанні джерела інформації (11,69%).

Позиція педагогів підтверджує вищезазначені дані: 70,27% зазначають, що постійно наполягають на самостійному виконанні завдань, 37,84% впроваджують проблемні завдання, які ускладнюють можливість академічної недоброчесності, і стільки ж педагогів демонструють дотримання норм законодавства України про авторське право та суміжні права на власному прикладі.

З точки зору організації освітнього процесу, важливо відзначити рівень залучення учнів до активних форм навчання. Учні 8-х класів повідомляють, що вчителі організовують навчальні дискусії на уроках у 52% випадків, ще 40% — стверджують, що дискусії ініціюють окремі вчителі. Усі учні цієї вікової групи відзначають, що творчі завдання на зразок есе чи твору-роздуму вони виконують самостійно, висловлюючи власні думки.

Серед учнів 10-х класів ситуація дещо інша: лише 29,79% вважають, що всі вчителі активно організовують навчальні дискусії, ще 53,19% вказують на окремих педагогів. Творчі завдання самостійно виконують 40,43% учнів, а така ж частка — 40,43% — відзначає, що рівень самостійності залежить від наявності вільного часу, що свідчить про зростання навчального навантаження в старших класах.

Сучасний освітній процес виходить за межі традиційних уроків, охоплюючи широку позаурочну діяльність, яка сприяє розвитку ключових компетентностей учнів, формуванню їхньої соціальної активності, творчості та критичного мислення. Зокрема, учнів 10-х класів найбільше приваблюють учнівські вистави та концерти (27,66%), заняття у спортивних секціях (23,40%) та участь в інтелектуальних змаганнях — вікторинах, квізах (Lviv School Quiz), брейн-рингах (21,28%). Учні 8-х класів дещо стриманіше долучаються до позакласної діяльності: 14% цікавляться спортивними секціями, 8% — відвідують наукові гуртки, 2% — мистецькі студії.

Позаурочна активність учнів молодшої школи також проявляється в участі у шкільних конкурсах, турнірах і змаганнях: 46,67% учнів беруть участь у кількох заходах добровільно, ще 29,17% — долучалися хоча б до одного з них. Значною є і участь у діяльності шкільних гуртків: 65% учнів відвідують такі гуртки, як музичний та шаховий, що функціонують у ЛЗШ №43. Це свідчить про успішну організацію дозвілля в освітньому закладі, орієнтовану на розвиток інтересів і здібностей учнів.

У старшій школі *переважає прагнення до пізнавального та культурного дозвілля*. Серед учнів 10-х класів 74,47% із задоволенням беруть участь у туристичних походах і поїздках, 55,32% регулярно відвідують музеї та виставки, а 51,06% — театр.

Разом з тим, у середній ланці (учні 8-х класів) рівень позаурочної культурної участі є помітно нижчим: участь у туристичних заходах цікавить лише 28% учнів, відвідування музеїв і виставок — 36%, а театр відвідує лише 2% опитаних.

Аналіз взаємодії учасників освітнього процесу свідчить про *високий рівень партнерства між батьками, учителями та учнями*. Зокрема, 92,21% батьків зазначають, що планування поїздок, мандрівок та інших позаурочних заходів відбувається у форматі спільного обговорення.

Шкільна бібліотека продовжує відігравати важливу роль у навчальному процесі, насамперед як джерело підручників: нею користуються 65,96% учнів 10-х класів і 70% учнів 8-х класів. Учні 7-11 класів активно беруть участь у

Книжковому клубі, де щоп'ятниці обмінюються враженнями. Водночас позапрограмане читання менш поширене: книги для самостійного читання брали лише 10,64% старшокласників і 2% восьмикласників. Учні 4-х класів демонструють вищу активність: 18,33% беруть книжки регулярно, 25,83% — час від часу.

На думку батьків, 20,78% дітей **систематично користуються бібліотекою** для читання, 18,18% — консультуються з бібліотекарем, а 23,38% — активно використовують електронні ресурси. Це вказує на потребу подальшої модернізації бібліотечного простору та популяризації читання, з урахуванням цифрових інструментів і вікових особливостей учнів.

Згідно з матеріалами **інтерв'ювання директора школи**. У закладі освіти створено умови для всебічного розвитку здобувачів освіти шляхом організації різнопланової позаурочної діяльності. На сьогодні **у школі функціонують гуртки**, що охоплюють як художньо-естетичний, так і спортивний та патріотичний напрями. Зокрема, діють гуртки хорового співу, шахів, військово-патріотичного виховання, баскетболу, кікбоксингу, карате, тхеквандо, черлідінгу, а також театр пісні «Ка-Приз». Така різноманітність дозволяє учням реалізовувати свої здібності, розвивати навички командної роботи, творчого самовираження й фізичної витривалості.



Щоденне читання у початковій школі



Команда Lviv School Quiz



Урок на тему «Академічна доброчесність»



Зустріч з письменницею Лесею Кічурою



Книжковий клуб



Гурток шахів учнів 1-4 класів
(фото з особистого архіву школи)



Мюзкл «Дюймовочка» народного
хорового колективу «Ка-Приз»

(фото з соціальної мережі школи)

Наскільки спільноти ЛЗШ №43 готові до обслуговування учнів з особливими освітніми потребами та відкриті до партнерства?

Теза. У ЛЗШ №43 частково сформоване відкрите освітнє середовище.

У ЛЗШ №43 *створені базові умови для доступності*: наявний пандус до входу в школу, що відповідає нормам щодо ширини та безпечного нахилу, а також облаштована доступна вбиральня на першому поверсі для осіб з особливими освітніми потребами. Ці елементи фізичної доступності є важливим компонентом інклюзивної освіти, що відповідає чинному законодавству України.

Участь здобувачів освіти в процесах *учнівського самоврядування* є важливою складовою розвитку демократичної культури, відповідальності та соціальної активності. Так, участь у виборах очільника класу взяли 17,02% учнів 10-х класів і 32% учнів 8-х класів. Вибори голови учнівського самоврядування мали дещо більший інтерес серед старшокласників — 34,04% десятикласників проти 10% восьмикласників, що може свідчити про більшу обізнаність або зацікавлення демократичними процедурами в старшій школі. Участь у виборах делегатів до загальношкільного органу самоврядування засвідчили 27,66% респондентів.

Педагогічні працівники позитивно оцінили *процес організації виборів*: 97,30% вважають, що дотримані всі вимоги Положення про вибори до учнівського самоврядування. Однак учні мають більш критичний погляд: лише 57,45% десятикласників визнали вибори такими, що повністю відповідали вимогам, а 29,79% вказали на наявність незначних порушень. Аналогічну динаміку демонструють відповіді восьмикласників: 44% підтверджують дотримання вимог, тоді як 22% зазначають про певні порушення.

Роль батьківського самоврядування в житті школи також оцінюється позитивно. Більшість батьків (64,94%) підтверджують, що вибори до органів батьківського самоврядування були проведені відповідно до встановлених норм. Водночас лише 44,16% респондентів повідомили, що орган звітував про свою діяльність на загальношкільних батьківських зборах, що може свідчити про потребу в посиленні комунікації з батьківською громадою. Основними функціями батьківського самоврядування, за оцінками батьків, є участь у підготовці шкільних свят і патріотичних заходів (33,77%), організація родинних і просвітницьких подій (24,68%) та правозахисна діяльність (16,88%).

Учнівське самоврядування виконує не лише представницьку, а й освітню функцію. За словами педагогів, ці органи беруть активну участь у шкільному житті: підтримують важливі ініціативи самих учнів (47,30%), відстоюють їхні інтереси у конфліктних ситуаціях (25,68%), а також проводять інформаційну роботу щодо прав і свобод учнів (31,08%). Більше половини педагогів (54,05%) відзначають активну участь учнівського самоврядування в організації

змістовних та пізнавальних заходів, що сприяє розвитку лідерського потенціалу та навичок громадянської участі серед школярів.

Щодо **мотивів вибору кандидатів** до органів самоврядування, результати опитування свідчать про домінування міжособистісних чинників над змістовними. Так, для 46% учнів обох вікових груп вирішальним чинником була думка товаришів. Особисті якості кандидатів були вагомими для 36,17% десятикласників і 28% восьмикласників. Зміст програми або передвиборчих обіцянок мав значення лише для 31,91% старшокласників і 12% учнів 8-х класів.

Простежується чітка **тенденція до демократизації внутрішнього життя** школи, активного залучення всіх учасників освітнього процесу до прийняття рішень і формування позитивного шкільного середовища. Зокрема, 64,87% педагогічних працівників вказують, що органи учнівського самоврядування звітували про свою діяльність за попередній навчальний рік під час щорічних учнівських зборів. Це свідчить про закріплення механізмів підзвітності та відповідальності серед учнівської спільноти. Водночас учні 8-х і 10-х класів у меншій мірі зафіксували факт публічних звітів — відповідно 16,0% та 17,02%, що може свідчити про потребу вдосконалення комунікації між лідерами самоврядування та учнями.

Важливою складовою розвитку шкільної демократії є **підтримка учнівських ініціатив адміністрацією**. Так, учні 10-х класів у 57,45% випадків підтвердили, що керівництво школи підтримує пропозиції щодо благоустрою, проведення заходів та участі у формуванні шкільного середовища, а 14,89% відзначили також моральне заохочення з боку керівництва. Аналогічну підтримку відчули 42% восьмикласників. Це свідчить про формування партнерських стосунків між учнями та адміністрацією закладу.

Обговорення та планування **позаурочного життя** також поступово набуває ознак колективної участі. Зокрема, 25,53% учнів 10-х класів брали участь у спільному плануванні заходів, а 29,97% — обговорювали ініціативи, запропоновані класом. Серед восьмикласників ці показники становлять відповідно 36% та 24%.

З боку *батьківської спільноти* також зафіксована активна позиція. 63,64% респондентів підтверджують, що школа підтримує позаурочні ініціативи батьків, а 25,97% вказують на системну взаємодію між дирекцією та класними керівниками в цьому напрямі. Відповідно, 47,30% педагогів зазначають, що більшість батьків залучена до шкільних заходів, ще 32,43% вказують на регулярну участь окремих батьків. Це свідчить про розвиток моделі “школа як освітній трикутник”, де педагогічна взаємодія з учнями та їх родинами є ключовою умовою ефективного виховання.

Що стосується *правової культури та безпеки*, 25,53% учнів 10-х класів і 26% восьмикласників переконані, що їхні права дотримуються у повному обсязі. Водночас 42,55% старшокласників і 30% учнів середньої ланки вказують на поодинокі ситуації, коли виникає необхідність відстоювання своїх прав. Це підкреслює потребу в подальшій роботі щодо розвитку правової обізнаності та створення чітких алгоритмів захисту прав учнів у рамках статуту навчального закладу.

У контексті виховної функції школи, батьки одностайно визнають *позитивний вплив закладу на особистісний розвиток дітей*. Так, 82,43% опитаних відзначають формування відповідальності у своїх дітей, 77,03% — упевненість у собі, 64,86% — сміливість, 66,22% — чесність, 55,41% — почуття гідності. Хоча такі якості як підприємливість (28,38%) і раціоналізм (37,84%) демонструють нижчі показники, вони окреслюють потенційні напрями для подальшого розвитку компетентнісного підходу у вихованні.

В освітньому закладі простежується *високий рівень взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу*. Спільна діяльність педагогічного колективу, учнів та батьків ґрунтується на засадах співпраці, довіри та взаємної підтримки. Зокрема, ініціативи шкільних ярмарків знаходять активне схвалення та участь з боку батьківської спільноти, що свідчить про сформовану культуру партнерства в межах шкільного середовища.

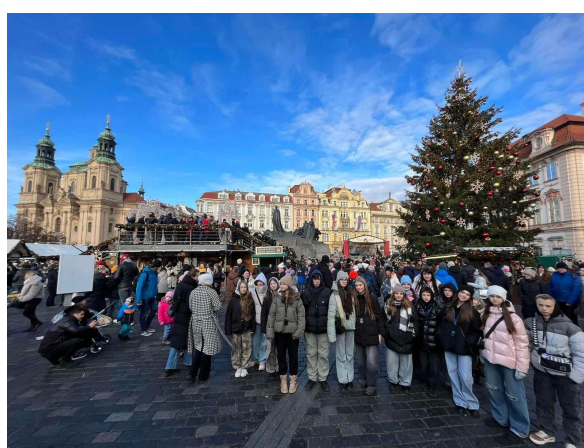
Дирекція школи приділяє увагу не лише академічному розвитку учнів, а й організації їхнього активного дозвілля та просвітницьких подорожей. Важливими складовими такого підходу стали *екскурсійні поїздки до міст*

Краків, Дрезден і Прага, що поєднують культурно-історичне пізнання з відпочинковими активностями, як-от відвідування парку розваг Energylandia. Такі заходи сприяють розширенню світогляду учнів, розвитку комунікативних навичок і міжкультурної компетентності.

Однією з яскравих традицій школи є *спортивне свято «43 на колесах»*, яке об'єднує всю шкільну спільноту. Захід вирізняється не лише високим рівнем організації, а й залученням відомих медійних особистостей — *ведучих радіо* Люкс ФМ Діани Луцишин та Андрія Ферцака. Це підвищує мотивацію учнів до участі, зміцнює командний дух і формує позитивний імідж школи у громаді.



Спортивне свято «43 на колесах»





Поїздка у Польщу



Поїздка у Дрезден та Прагу



Шкільні ярмарки
(фото з соціальної сторінки школи)

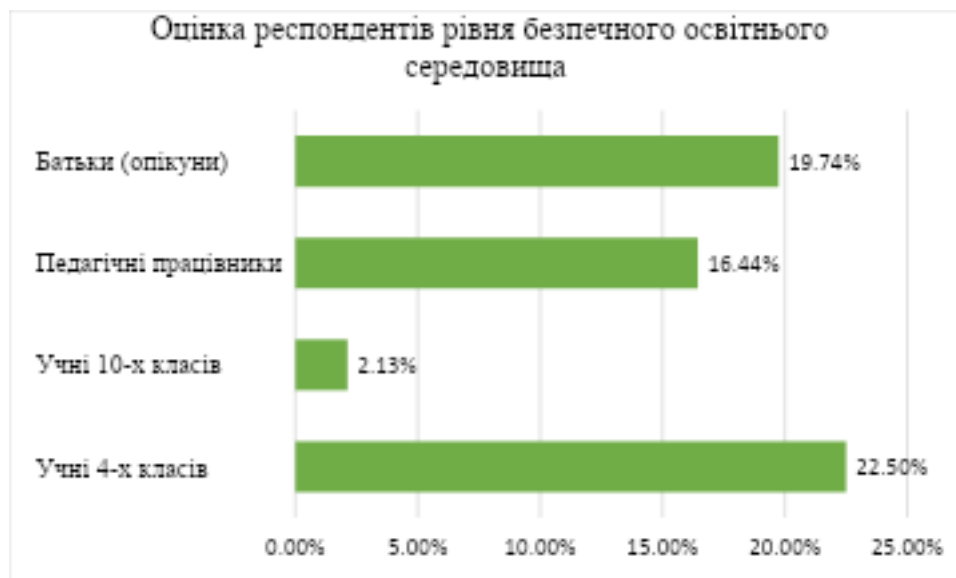


Висновки

У результаті проведеного анкетування у ЛЗШ №43 було здійснено комплексну оцінку якості освітнього середовища, зокрема в аспектах його безпечності, довіри, демократичності, патріотичної складової, культуротворчої спрямованості та відкритості. Опитування охопило учнів 4-х, 8-х, 10-х класів, їхніх батьків (або осіб, що їх замінюють), а також педагогічних працівників.

Отримані дані дозволяють зробити узагальнення щодо поточного стану шкільного середовища та вказують на певні проблемні зони, які потребують системних змін.

У ЛЗШ №43 в основному сформоване безпечне освітнє середовище.



Результати опитування показали результати менші, ніж очікувалось. Частина учнів зазначає проблеми, що стосуються фізичного та емоційного комфорту. Так, 28% учнів 8-х класів і 38,30% учнів 10-х класів не харчуються у шкільній їдальні; серед основних причин — низька якість або смакові характеристики їжі, на що вказують 38% восьмикласників та 12,77% десятикласників. Підтверджують це і батьки: 46,75% з них вважають, що їжа в їдальні є несмачною або неапетитною для дітей.

Чинником, що вплинув на зниження відсотку відчуття безпечності у школі, є **зменшення рівня рухової активності** учнів під час перерв, зумовлене домінуванням пасивних форм дозвілля, зокрема — використанням мобільних телефонів для ігор. Відсутність активного фізичного залучення у колективні ігри знижує рівень соціальної взаємодії між дітьми, обмежує розвиток навичок співпраці та вирішення конфліктів у безпечному середовищі, що своєю чергою формує відчуття ізольованості й підвищує ризики соціальної напруги у шкільному просторі.

Температурний режим також викликає занепокоєння. 8,33% учнів 4-х класів зазначають, що мерзнуть у школі в холодну пору року. У 70% восьмикласників та 74,47% десятикласників спостерігаються проблеми з

опаленням у деяких класах, що змушує частину учнів (8–8,51%) залишатись у верхньому одязі під час навчання. 23,38% батьків підтверджують, що в холодну пору року в приміщенні не завжди забезпечується комфортна температура.

Окрему увагу заслуговують **вияви елементів булінгу або дискримінаційних висловлювань**. 26% учнів 8-х класів і 25,53% десятикласників вказують на присутність насмішок у шкільному середовищі. Також 28,33% учнів 4-х класів зазначають, що стикалися з гендерно стереотипними висловами вчителів, зокрема фразами на кшталт: «не плач, бо хлопці не плачуть» або «не бешкетуй, бо дівчатка так не роблять».

У ЛЗШ №43 загалом сформоване сповнене довіри освітнє середовище.



Показники, зафіксовані в ході опитування, не досягли очікуваного результату. Зокрема, 42,5% учнів 4-х класів свідчать про випадки образ чи знущань з боку однокласників. 22% учнів 8-х класів визнають, що знають про наявність учнів, яких штовхають або ображають, ще 26% вказують на присутність насмішок. Серед десятикласників ці показники становлять відповідно 2,13% і 25,53%.

Варто також звернути увагу **на рівень довіри до педагогів**. 11,67% учнів 4-х класів заявляють, що вчитель не цікавився їхньою думкою, що може свідчити про недооцінку учнівської суб'єктності. 44% восьмикласників і 21,28% десятикласників вказують, що не довіряють працівникам школи й не звернулися б до них по пораду у складній ситуації.

Також важливо зазначити, що у 15,83% учнів початкової школи, 14,89% десятикласників і 32% восьмикласників зафіксовано реакції на помилки учнів у вигляді сміху або підсміювання. Це вказує на недостатній рівень емпатії серед однолітків і потребу в цілеспрямованій роботі над формуванням культури підтримки та толерантності.

У ЛЗШ №43 частково сформоване демократичне освітнє середовище.



Показник менше, ніж очікувалось через такі випадки.

Серед учнів середньої та старшої школи виявлено певну **пасивність щодо участі в шкільному житті**. Зокрема, 18% восьмикласників і 21,28% десятикласників зізналися, що не мають бажання висловлювати власну думку з приводу подій, які відбуваються в освітньому закладі. Водночас 10% восьмикласників і 10,64% десятикласників заявили, що намагаються уникати спільного проведення часу з класом поза уроками, що може свідчити про низький рівень інтеграції в колектив та відсутність відчуття приналежності до шкільної громади.

Варто окремо звернути увагу на рівень залучення учнів до виборчих процесів у межах учнівського самоврядування. Майже половина опитаних десятикласників (46,81%) та 48% восьмикласників повідомили, що не брали участі у голосуванні за представників до органів самоврядування. Серед учнів 4-х класів 39,17% опитаних не змогли впевнено відповісти, чи знають вони правила, за якими функціонує учнівське самоврядування.

Чинником, що частково вплинув на зниження рівня демократичності освітнього середовища, є **недостатній рівень ініціативності самих учнів** у процесах шкільного самоврядування. Попри створені адміністрацією умови для участі, зокрема можливість висловлювати думки, брати участь у зборах та проектах, не всі учні виявляють готовність брати на себе відповідальність та долучатися до прийняття рішень. Важливу роль тут також відіграє підтримка з боку батьків, які мають заохочувати дітей до активної громадянської позиції.

У ЛЗШ №43 загалом сформоване патріотичне освітнє середовище.



Отримані результати демонструють не високий рівень реалізації очікуваних характеристик освітнього середовища.

Один з ключових індикаторів патріотичної свідомості — **знання і повага до державних символів**. За результатами опитування, 4,15% учнів 4-х класів не володіють знанням повного тексту Державного Гімну України. Серед учнів 8-х класів 14% респондентів зазначили, що не дотримуються правил поводження з державними символами, що може вказувати на недостатню увагу до формування символічної культури у підлітковому віці. У 10-х класах цей показник становить 4,26%, що свідчить про часткове покращення з віком, проте й надалі вимагає педагогічної уваги.

Не менш важливим аспектом патріотичного виховання є **формування інтересу до національної історії та її діячів**. Водночас 38% учнів 8-х класів відзначили, що не були зацікавлені у позаурочних заходах, пов'язаних з постатями історичного чи сучасного значення.

Чинником, що певною мірою вплинув на зниження показника сформованості патріотичного освітнього середовища, *є різний рівень залученості учнів* до заходів національно-патріотичного спрямування, що може бути пов'язано з особистими інтересами дітей та особливостями родинного виховання.

Особливе занепокоєння викликає питання ставлення до *громадського простору, зокрема випадки вандалізму*. Учні 10-х класів повідомили, що 19,15% з них були свідками (або брали участь) у навмисному пошкодженні шкільного майна, насаджень чи інших об'єктів — причому такі дії іноді супроводжувалися позитивними емоціями. Серед 8-х класів подібні випадки визнали 14% респондентів. Батьки також частково підтверджують наявність подібних інцидентів, 15,58% з них стверджують, що їм відомі прояви вандалізму серед учнів.

У ЛЗШ №43 частково сформоване культуротворче освітнє середовище.



Фактичний показник виявився нижчим за очікуваний рівень. Зокрема, 30,83% учнів 4-х класів *не залучені до жодної шкільної чи позашкільної активності* — гуртків, спортивних секцій чи мистецьких студій. Цей показник різко зростає у середній школі: 66,0% учнів 8-х класів не відвідують жодних гуртків. Така пасивність на ранніх етапах соціалізації формує підґрунтя для байдужості до культурного, інтелектуального та фізичного розвитку в майбутньому.

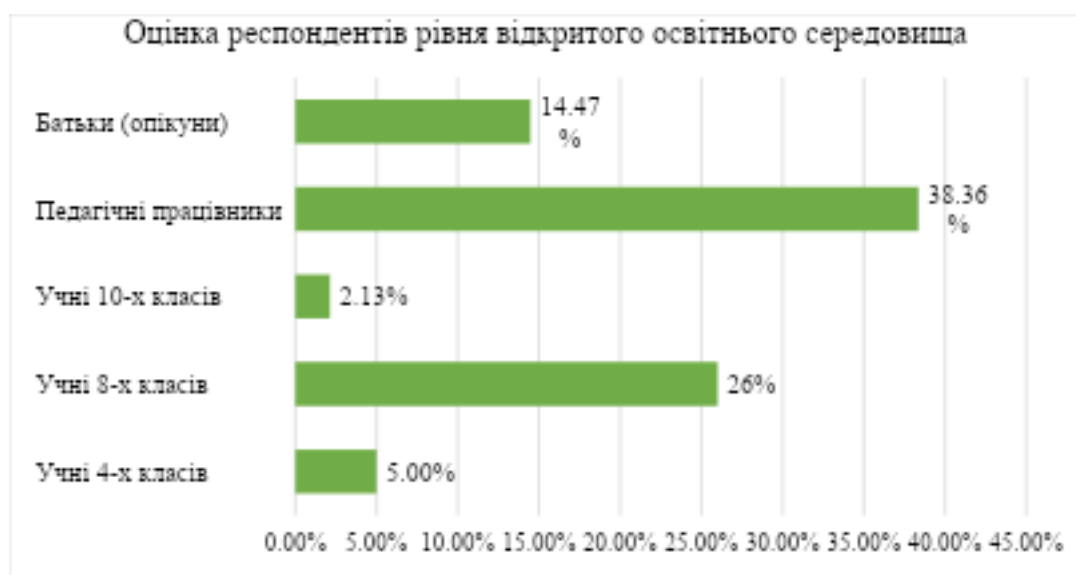
Не менш тривожною є ситуація з *громадянською активністю*: 38,0% восьмикласників не брали участі в жодних позашкільних публічних заходах, таких як олімпіади, виставки, конкурси чи спортивні змагання.

Окремої уваги заслуговує динаміка *ставлення до навчання серед старшокласників*. Зокрема, 10,64% учнів 10-х класів зізнаються, що списують твори з Інтернету, а 4,26% свідомо шукають способи уникнути виконання творчих завдань, передоручаючи їх іншим особам.

Зменшується також роль шкільної бібліотеки як джерела знань: 21,28% учнів 10-х класів та 16,0% учнів 8-х класів взагалі не користуються її послугами. Така тенденція вказує на поступову втрату навички роботи з книжковими ресурсами, зниження читацької культури та перенесення інформаційного запиту виключно в цифрове середовище, не завжди якісне й достовірне.

Варто також звернути увагу на *рівень батьківської участі*. 34,04% десятикласників повідомили, що їхні батьки не беруть участі в жодних позаурочних шкільних заходах. Серед учнів 8-х класів ця цифра ще вища — 48,0%. Відсутність батьківської підтримки та залучення до шкільного життя дитини часто негативно впливає на її мотивацію, відчуття належності до шкільної спільноти та емоційний добробут.

У ЛЗШ №43 частково сформоване відкрите освітнє середовище.



Показник не досяг очікуваного рівня, зокрема через зафіксовані випадки образ та *зневажливих жартів* щодо дітей, які мають проблеми зі здоров'ям. На

це вказали 30% респондентів серед учнів 4-х класів, що свідчить про порушення принципів безпечного освітнього середовища, нестачу емпатії та низький рівень виховного впливу в молодшій школі. Подібні прояви формують атмосферу недовіри, емоційного дискомфорту та соціального виключення, які можуть мати довгострокові наслідки для особистісного розвитку дитини.

Водночас **батьки також демонструють обмежену активність** у громадському житті школи: 38,96% респондентів зазначили, що не брали участі у виборах до органів громадського самоврядування закладу. Це послаблює роль родини як повноправного учасника освітнього процесу та знижує потенціал партнерства між школою й батьками.

Серед учнів 8-х класів, 48% опитаних повідомили, що не голосували за органи учнівського самоврядування. Така цифра вказує на низький рівень громадянської культури, відсутність інтересу до шкільної демократії та формальність самоврядних структур у школі. Брак залучення з боку учнів унеможливорює формування навичок відповідального прийняття рішень, лідерства та співпраці.

Крім того, 14% учнів 8-х класів визнали, **що не брали участі в обговоренні** річного плану виховних заходів на початку навчального року, що вказує на відсутність практики діалогу між учнями та педагогами. У 10-х класах ситуація ще гірша — 21,28% респондентів не були залучені до прийняття рішень щодо виховної діяльності. Це може бути наслідком втрати довіри до системи або відсутності мотивації впливати на шкільне середовище.

Найбільш критичним виглядає рівень залучення батьків до стратегічного планування та управління школою. 84,42% опитаних батьків зазначили, що не беруть участі в розробці офіційних документів закладу освіти, що демонструє практично повну відсутність батьківського голосу в ухваленні ключових рішень. Така ситуація знижує прозорість управління, а також позбавляє школу підтримки в реалізації важливих виховних і організаційних ініціатив.

Рекомендації

На основі результатів анкетування учасників освітнього процесу у ЛЗШ №43, адміністрація закладу звертається з проханням до Департаменту освіти і культури щодо сприяння в реалізації низки необхідних заходів для покращення якості освітнього середовища.

Зокрема, просимо:

- Посприяти у проведенні капітального ремонту харчоблоку. Оновлення матеріально-технічної бази дозволить забезпечити відповідність санітарним нормам і створити безпечні умови для приготування їжі;
- Сприяти модернізації системи опалення навчального закладу, оскільки в анкетах відзначено випадки зниженого температурного режиму у класних приміщеннях в осінньо-зимовий період. Це створює дискомфорт для учнів і педагогів та впливає на ефективність навчального процесу;
- Забезпечити підтримку у створенні інклюзивно доступного середовища, зокрема встановлення пандусів, навігаційних покажчиків. Це дозволить повноцінно інтегрувати дітей з особливими освітніми потребами до навчального процесу відповідно до вимог чинного законодавства;
- Сприяти оновленню матеріально-технічної бази окремих навчальних кабінетів, а саме: кабінету математики, кабінету хімії, актового залу

З метою вдосконалення внутрішньої роботи школи за результатами анкетування, адміністрація ЛЗШ №43 визначила коло завдань, а саме:

1. Заступнику директора з навчальної роботи:

- посилити роботу з учителями щодо врахування думки учнів під час навчального процесу та організації форм зворотного зв'язку;

Постійно

- проаналізувати навчальні ситуації, у яких допускається некоректне реагування на помилки учнів (публічне висміювання, знецінення), та вжити заходів педагогічної корекції;

До 20.06.2025р.

- організувати учнівське обговорення актуальних тем (шкільних нововведень, проблем колективу), забезпечуючи безпечний простір для висловлення думок;

Протягом року

- контролювати дотримання дисципліни щодо ставлення до державних символів у межах шкільних подій та щоденної рутини;

Постійно

- посилити контроль за академічною доброчесністю, провести роз'яснювальні заняття щодо недопустимості списування та замовлення творчих робіт.

Постійно

2. Заступнику директора з навчально-виховної роботи:

- Сприяти розвитку учнівського самоврядування, надаючи учням можливість брати участь у прийнятті рішень, що стосується шкільного життя;

Постійно

- Забезпечити ефективну участь учнів у плануванні виховної роботи, враховуючи їхній інтерес і ініціативу;

Протягом року

- Розробити та реалізувати комплекс виховних заходів з акцентом на патріотичне виховання: зустрічі з ветеранами, екскурсії, тематичні дні, конкурси;

Протягом року

- Ініціювати створення календаря шкільних подій (конкурси, виставки, проєкти), що забезпечить сталість культурного розвитку;

Протягом року

- Підвищити участь батьків у виховній роботі, запрошуючи їх як спікерів, учасників свят, партнерів у проведенні заходів.

Постійно

3. Заступнику директора з господарської частини:

- Провести обстеження технічного стану системи опалення, зокрема в тих класах, де фіксуються температурні порушення;

- Забезпечити належний температурний режим у зимовий період (моніторинг температури, утеплення вікон, оновлення батарей або теплових приладів);

Постійно

- Зміцнити контроль за збереженням шкільного майна та станом громадського простору у школі;

Постійно

- У разі пошкоджень — не лише фіксувати їх, а й організовувати відновлювальні акції разом з учнями (наприклад, акції «Відновимо разом»);

Постійно

- Забезпечити належне матеріально-технічне оснащення приміщень для гурткової та клубної роботи (музичні інструменти, спортінвентар, мультимедійні засоби).

Протягом року

4. Педагогу-організатору:

- Створити програми інклюзивних позакласних заходів, спрямованих на об'єднання учнів з різним рівнем залученості та соціально-емоційним досвідом;

Протягом року

- Проводити рольові ігри, квести, флешмоби, які формують довіру, повагу, готовність до співпраці;

Протягом року

- Залучати учнів до публічних шкільних ініціатив (ведення заходів, участь у конкурсах, проєктах), з урахуванням вікових особливостей;

Постійно

- Розробити молодіжні ініціативи проти вандалізму, з акцентом на шкільну відповідальність і турботу про простір;

Протягом року

- Запровадити шкільну програму залучення до гуртків, що включатиме ознайомчі зустрічі, відкриті майстерки, тижні гурткової активності.

Постійно

5. Практичному психологу:

- Запровадити регулярні діагностичні процедури щодо виявлення тривожності, ізоляції, недовіри та впливу булінгових ситуацій;

Протягом року

- Провести психоосвітні тренінги з розвитку емоційного інтелекту, подолання булінгу, формування безпечного шкільного простору;

Протягом року

- Індивідуально супроводжувати учнів, які стали жертвами чи свідками насмішок, дискримінації або емоційного відторгнення;

Протягом року

- Підтримувати тих учнів, хто переживає труднощі у взаємодії з класом або відчуває себе ізольованим;

Протягом року

- Проводити тренінги з розвитку емпатії, командної взаємодії та протидії насмішкам над дітьми з особливими потребами;

Протягом року

- Вивчити причини пасивності учнів щодо участі в гуртках і надати персональні рекомендації класним керівникам.

Вересень 2025р.

6. Шкільному самоврядуванню:

- Ініціювати інформаційні кампанії проти насмішок, булінгу та дискримінації, зосереджуючись на ролі учнів як агентів позитивних змін;

- Створити платформу/поштову скриньку довіри для збору анонімних звернень і пропозицій щодо поліпшення шкільного середовища;

Протягом року

- Проводити зустрічі з адміністрацією з метою реального представлення інтересів учнів та залучення їх до ухвалення рішень;

Протягом року

- Провести інформаційну кампанію серед учнів про мету, структуру й реальний вплив учнівського самоврядування;

Вересень – жовтень
2025р.

- Взяти участь у розробці та реалізації антивандальних і патріотичних ініціатив у школі;

Вересень – жовтень
2025р.

- Організувати консультаційні зустрічі з молодшими класами про роль самоврядування, його структуру та цінність;

Вересень – жовтень
2025р.

- Ініціювати культурні акції, пов'язані з підтримкою бібліотеки, творчими ініціативами, відкритими мікрофонами тощо.

Протягом року

7. Класним керівникам:

- Організовувати батьківські збори не лише з інформативною, а й з інтерактивною складовою (дискусії, майстер-класи, обговорення виховної політики);

Протягом року

- Спонукаати батьків до участі у шкільних подіях, конкурсах, спільних проєктах (не лише спостерігачами, а як активних учасників);

Протягом року

- Вести системну роботу зі зниження толерантності до стереотипів у вихованні: інформувати батьків про сучасні підходи до гендерного та емоційного розвитку дитини;

Протягом року

- Заохочувати родини до участі у патріотичних акціях, заходах, розвивати у батьків розуміння важливості символічної культури;

Протягом року

- Створити карту інтересів класу — зібрати інформацію про захоплення учнів і на її основі рекомендувати гуртки;

Вересень – жовтень
2025р.

- Регулярно інформувати батьків про можливості позаурочної участі дитини, включно з конкурсами, виставками, заходами.

Протягом року

Додаток 1

Інструкція проведення е-анкетування
якості освітнього середовища у ЛЗШ №43
09.04.2025р.

Мета дослідження - оцінка якості освітнього середовища ЛЗШ №43 на придатність для ефективного виховання. Передбачено провести:

Анкетування учнів 4-х, 8-х та 10-х класів відбудеться 09.04.2025р. під керівництвом відповідального педагога. Яцила Н. М., практичний психолог та класний керівник з метою мінімізації стресу учнів – учасників, за день до опитування, 07-08.04.2025р. ознайомить учнів з відео, розміщені на порталі «Оцінювання якості освітнього середовища закладів загальної середньої освіти Львівської області» (<https://osvita.loda.gov.ua/monitoring/ankety/>), та проведуть з ними бесіду про призначення та специфіку анкетування.

Відповідальний педагог та представник адміністрації, який організовує анкетування, роз'яснить учням, для чого проводиться дослідження та як слід виконувати анкету. Наголосить, що анкетування анонімне і обрані учнями відповіді не будуть доведені до відома учителів та батьків.

Після вступного роз'яснення вчитель інформатики повідомить логін і пароль, що дозволяє учням увійти в програму та розпочати анкетування, написати їх на дошці (покликання, логін і пароль школа отримає вранці, ще перед початком анкетування, щоб надіслати батькам).

Діти виконують анкету впродовж 45 хв. Насамперед учні обирають категорію учасника (4 клас /8 клас /10 клас), вводять відповідний логін і пароль, а тоді відзначають на власний розсуд відповіді на запитання. Анкета складається з двох частин. Виконавши першу, учень/учениця натискає кнопку «відправити дані». Це дозволяє йому/їй отримати доступ до другої частини анкети (натиснути кнопку «Частина II») та дати відповіді на поміщені запитання. Завершивши анкетування, учень/учениця має обов'язково натиснути кнопку «завершити анкетування» (тільки за цієї умови результати анкетування цього респондента будуть збережені в базі даних).

Підтвердженням того, що анкета прийнята, є напис на екрані монітора/смартфона: «Дякуємо за щирі правдиві відповіді!».

Анкетування педагогічних працівників відбудеться на педраді 09.04.2025р. о 15:30 год в учительській під керівництвом інструктора, якого районний орган управління освіти скерує у ЛЗШ №43, та за участі директора школи. Учасниками опитування мають бути дирекція, учителі початкової школи, помічники учителів, учителі-предметники, а також інші педагогічні працівники школи.

Перед початком анкетування Оршанська М.І., заступник директора пояснить учителям призначення та процедуру дослідження. Інструктор зобов'язаний наголосити, що анкетування анонімне і обрані педагогами відповіді не будуть доведені до відома дирекції. Необхідно також звернути увагу педагогів на те, що доступ до результатів дослідження є тільки у директора школи та керівників органів управління освітою територіальної

громади і району, а результати дослідження мають бути оприлюднені у формі звіту про самооцінювання якості освітнього середовища.

Інші ЗЗСО, які брали участь у цьому дослідженні, не матимуть доступу до результатів анкетування цього закладу.

Як виконувати анкету, педагогам пояснить інструктор. Після вступного роз'яснення інструктор повідомляє респондентам та пише на дошці логін і пароль навчального закладу, де проводиться дослідження.

Учителі мають впродовж 60 хв обрати категорію учасника (Педагогічні працівники), ввести відповідний логін і пароль та відзначити на власний розсуд відповіді на запитання. Анкета складається з двох частин. Виконавши першу, педагог натискає кнопку «відправити дані». Це дозволяє йому/їй отримати доступ до другої частини анкети (натиснути кнопку «Частина II») та дати відповіді на поміщені запитання. Завершивши анкетування, педагог має обов'язково натиснути кнопку «завершити анкетування» (тільки за цієї умови результати анкетування цього респондента будуть збережені в базі даних). Підтвердженням того, що анкета прийнята, є напис на екрані монітора/смартфона: «Дякуємо за щирі правдиві відповіді!».

Анкетування батьків (опікунів) учнів 4-х, 8-х та 10-х класів Батьки самі обирають час для виконання анкети. Про проведення анкетування та його організацію класні керівники учнів 4-х, 8-х та 10-х класів повідомлять батьків напередодні. Класний керівник наголосить, що анкетування анонімне і обрані респондентами відповіді не будуть доведені до відома вчителів і дирекції. Класний керівник також має роз'яснити респондентам, як слід виконувати анкету. Покликання, логін і пароль для входу в програму батьки (опікуни) учнів отримають від класного керівника 09.04.2025р. о 09:00 год.

Доступ до анкет буде для них відкритий до 24 год.

Анкета складається з двох частин. Виконавши першу, батьки (опікуни) учнів натискає кнопку «відправити дані». Це дозволяє їм отримати доступ до другої частини анкети (натиснути кнопку «Частина II») та дати відповіді на поміщені запитання. Завершивши анкетування, батьки (опікуни) учнів має

обов'язково натиснути кнопку «завершити анкетування» (тільки за цієї умови результати анкетування цього респондента будуть збережені в базі даних).

Підтвердженням того, що анкета прийнята, є напис на екрані монітора/смартфона: «Дякуємо за щирі правдиві відповіді!».